

Paneldebat på Arbejdsmiljøkonferencen LAB:22, den 4. oktober 2022 i Nyborg

På arbejdsmiljøkonferencen var der paneldebat med arbejdsmarkedets parter og repræsentanter fra AM-PRO om parternes ambitioner for den kommende nye arbejdsmiljøaftale, og om hvordan de arbejdsmiljøprofessionelle bedre kan blive inddraget i den forebyggende arbejdsmiljøindsats.

Panelet bestod af Ditte Brøndum (Socialrådgiverne), Jens Skovgaard Lauritsen (DA), Lars Andersen (Lederne), Harald W. Meyer (DASAM), Jan Steenhard (Arbejdsmiljørådgiverne) og Anders Kabel (AM-PRO) med Jonas Sivkær Grønvall (A4 Arbejdsmiljø) som moderator.

Debatten tog udgangspunkt i det arbejdsmiljøudspil, som regeringen netop havde præsenteret.

Udspillet gav anledning til bekymring, om Arbejdstilsynet fremover skulle til også at rådgive i stedet for kun at kontrollere og vejlede, idet en sådan udvikling ville give anledning til rolleuklarhed og ansvarskonflikter. Der var til gengæld enighed om vigtigheden af, at Arbejdstilsynet fortsat skal føre en effektiv kontrol med virksomhedernes arbejdsmiljø.

Der var også bekymring, om oplægget havde tilstrækkeligt fokus på nødvendigheden af et solidt vidensgrundlag for indsatsen og om prioriteringen af det psykiske arbejdsmiljø, støj og gravide i mandefag.

Til gengæld var der enighed om, at det ville være godt at sikre et bredt flertal også bag den kommende arbejdsmiljøplan, så der kunne blive ro og kontinuitet i den forebyggende arbejdsmiljøindsats.

Fra salen blev der rejst spørgsmål om aftaleregulering af arbejdsmiljøspørgsmål (som vi ser det ift. det psykiske arbejdsmiljø på store overenskomstområder) ikke er problematisk, og om den store partsindflydelse på arbejdsmiljøpolitikken ikke giver anledning til, at der tages mere hensyn til arbejdsmarkedspolitiske end sundhedsmæssige interesser? Det kan jo i hvert fald konstateres, at arbejdsmiljøaftaler ofte baseres på laveste fællesnævner og forudsættes at være udgiftsneutrale.

Det blev også drøftet, hvordan myndighedsindsatsen kan understøtte forbedringer af arbejdsmiljøet i brancher eller ifm. bestemte arbejdsprocesser. Det kan man se en tendens til, at Arbejdstilsynet er blevet bedre til i en række konkrete tilfælde.

Partsrepræsentanterne syntes, at samspillet med de arbejdsmiljøprofessionelle fungerer fint, idet BFAerne flittigt benytter fx arbejdsmiljørådgivere. I den forbindelse havde arbejdsmiljøpuljen bidraget gevaldigt til at udvikle dette samarbejde. Til gengæld savnede man, at pensions- og forsikringsselskaberne blev bedre inddraget, når nu de er blevet langt mere opmærksomme på forebyggelse især af MSB og stress.

De arbejdsmiljøprofessionelle fandt omvendt, at det var besynderligt, at man her til lands prioriterer den arbejdsmiljøfaglige tilgang til arbejdsmiljøindsatsen så lavt ift. den arbejdsmarkedspolitiske - fx er der ikke længere arbejdsmedicinere i Arbejdstilsynet. Det vil være en styrkelse af den forebyggende indsats at inddrage erfaring fra den arbejdsmiljøfaglige praksis i virksomhederne og stille krav til den arbejdsmiljøfaglige kvalitet af virksomhedsindsatsen fx når der skal arbejdes med APV.

Der var dog enighed om, at det er vigtigt at forbedre samspillet mellem myndigheder, parter og arbejdsmiljøprofessionelle, og at puljer til støtte af virksomhedsindsatsen kunne være vigtige omdrejningspunkter i den forbindelse. Det var derfor bekymrende, hvis puljerne som led i en ny arbejdsmiljøaftale afvikles for at skaffe finansiering af en fortsættelse af Arbejdstilsynets aktiviteter.

Vigtigheden af at måle af effekten af indsatserne blev også drøftet, idet nogle fandt det bemærkelsesværdigt, at de prioriteringer af indsatsområder, som tidligere arbejdsmiljøplaner havde fastlagt, ikke så ud til at have nogen markant betydning for udviklingen af arbejdsmiljøet på de prioriterede områder.

Der blev rejst spørgsmål, om AMO egentlig var gearet til at arbejde med psykisk arbejdsmiljø, og om en effektiv indsats mod psykiske arbejdsmiljøproblemer, som jo er et voksende og "vildt" problemfelt, ikke kræver en helt anderledes form for indsats end den sædvanlige – en indsats, der måske skal række ud over arbejdslivet?